

San Pablo

TIMOTEONI

Ru'ru ba'i cocare toyani saobi

Saludo

1 ¹Yë'ë, Pablo, Jesucristo raoni jo'casí'quë'ë yë'ë. Mai Taita Riusu maire tëani baguëbi, mai Ëjaguë Jesucristo maire recoyo bojo güeseguëbi, bacuabi yua yë'ëre cuencueni, yë'ëre raoni jo'cahuë. ²Raoni jo'cajënnä, më'ë, Timoteo hue'eguëna, utire toyani saoyë yë'ë. Më'ëbi Jesucristoni si'a recoyo ro'taguëna, Riusubi baguë Espíritute më'ëna insini, yë'ë mamaquëre më'ëre re'huabi. Mai Taita Riusu, mai Ëjaguë Cristo Jesús, bacuabi më'ëni caraye beoye conreba conja'bë. Më'ëni ai ba'iyé ai yëreba yëjën ba'ija'bë. Më'ëni recoyo re'o huanoñete jo'caja'bë cayë yë'ë.

Advertencia contra enseñanzas falsas

³Yurera Efeso huë'e jobona bëani ba'ijë'ën. Yë'ëbi Macedonia yijana saiguë ba'isirën yihuose'e'ru, yure'ga güina'ru më'ëni yihuoyë. Yequécula baru ba'icuabi Riusu coca quëani jo'case'e'ru tin ye'yojënnä, bacuare ènsejë'ën. ⁴Bacuabi yua bacua ira bain ba'isi'cua coca quëani jo'case'ere èñajën, bacua ira taita huati sanhuë ai jai jubë ba'isi'cua bacua mamiñare cuencueni re'huajën, ja'anre quëani achojënnä, ja'anre yo'oma'iñë guansejë'ën. Ja'nca quëani achojën, ro guaja ye'yojën ba'iyë bacua. Bainni sa'ñeña bëiñe senni acha güeseyë. Riusu quëani jo'case'ere, Riusuni si'a recoyo ro'tayete, ja'anre ye'yojën ba'ija'bë.

⁵Bacuani ja'an cocare guansejë'ën. Guansegüëna, te'e ruiñe recoyo ro'tajën, sa'ñeña ai yëreba yëjën ba'ija'bë cayë yë'ë. Gu'aye ro'taye beoye ba'ijën, te'e ruiñe Jesucristoni si'a recoyo ro'tajën bojoja'bë cayë.

6 Yequécuabi tin ro'tajën, bain naconi ro guaja senni achajën, ro ro'tajën, yi'o coca se'ga cani achojën ba'iyë. 7 Bacuabi Riusu ira coca jo'case'ere ye'yoye yécuata'an, bacua coca ye'yoyete huesë hua'na ba'iyë. Bacuabi ro jéja quéani achojën, ro huesëjën cayë.

8 Bainbi Riusu ira coca jo'case'ere te'e ruiñe quéani achonica, re'oye ba'iji ba coca. Ja'anre masiyë mai. 9 Ja'nca ba'iyeta'an, si'a coca guansení jo'case'ebi re'o bainni énseye beoye ba'iji. Gu'a bain se'gani énseye caji. Eja bainbi guansejënnä, gu'a bainbi tin yo'ocua'lë. Ro bacua yëse'e'rú ai hui'ya huaiyë. Riusu yëye'rú yo'oye güejën, baguë ba'iyete senjojën ba'iyë bacua. Bacuabi bacua pë'caguë sanhuëni, yequé bacua bainni huani senjoñë bacua. 10 Romi huëani, émë huëani, sa'ñeña yahue bacua ba'iyë. Gaje émécuabi sa'ñeña ro a'ta yo'ojën ba'iyë. Bainre zeanni, jianni sajën ba'iyë. Ro coquejën cacua ba'iyë. Yequécua yo'ose'ere éñajën, ro coquejën yi'o coca cayë. Te'e ruiñe ye'yoni jo'case'e'rú, ai ba'iyé ai tin yo'ocua ba'iyë bacua. Ja'an yo'oye ba'iguëna, Riusu ira coca jo'case'ebi énseye ba'iji. 11 Te'e ruiñe ye'yoni jo'case'ere cato, Riusu cocareba quéani jo'case'e ba'iji. Ja'an coca, mai Ta'yejeiye Éjaguë bojo güese coca, ja'an cocarebare yë'ëna jo'cabi Riusu, bainni quéani achoyete.

Gratitud por la misericordia de Dios

12 Yë'ë'ga mai Éjaguë Jesucristoni ai bojoguë, baguëni surupa cayë yë'ë. Yë'ëre re'oye éñani, baguë caye'rú te'e ruiñe yo'oguëte yë'ëre yua baguë yo'o conguëre cuencueni re'huaguëna, ai bojoyë yë'ë. 13 Yë'ë hua'guë ja'anré ba'isi'quëbi Cristoni gu'aye cani, baguëni je'o basi'quëreta'an, Riusubi yë'ëni ai yëreba yëguë baj'i, Cristoni ro'tama'iguë ro huesëguë yo'osi'quëre. 14 Ja'nca ba'isi'quëreta'an, Riusubi yë'ëni ai ta'yejeiye ai caraye beoye conreba combi. Ja'nca conguëbi yë'ëni Jesucristote si'a recoyo ro'ta güesebi. Bainni ai yëguëte yë'ëre re'huabi. Jesucristona ñë'cani zi'intoca, ja'nca maire yo'oji Riusu.

15 Én coca te'e ruiñe ba'i coca'ë. Si'a bainbi ro'tani ba'ire'ahuë: Cristo Jesusbi én yijana raiguë, gu'a bain si'si recoñoa bacuare mame re'huani baye ro'tabi. Si'a gu'a bainre éñato, yë'ëbi quë'rë gu'aguëreba ba'iyë. 16 Ja'nca ba'iguëreta'an, Riusubi yë'ëni ai oiguë conreba combi. Ro gu'a recoyo basi'quëreta'an, yë'ëre mame recoyo re'huani, baguë bojora'rë ejoni re'huayete masi güesebi. Yequécua baguë naconi si'arën ba'ija'cua, ja'ancuabi yë'ë ba'iyete éñani, baguë te'e ruiñe yo'ose'ere masini, Jesucristoni si'a recoyo ro'taja'bë caguë, ja'nca yë'ëre mame re'huabi Riusu. 17 Yureca mai Ta'yejeiyereba Éjaguë carajeima'iguë, bain ñacobi gare éñama'lïñe ba'iguë, gaña hua'guë, ja'an Riusuni si'arën jo'caye beoye te'e ruiñe éñajën bañuni. Si'a bainbi baguë ta'yejeiye ba'iyete masija'bë. Ja'nca raë'ë.

18 Yë'ë mami Timoteo, yë'ëbi coca guanseni, më'ëna jo'cayë. Cristo bainbi më'ëre ñajën, Riusuni conjañete masijën, më'ëre quëani jo'cahuë. Bacua quëani jo'case'e'ru güina'ru më'ëni yure quëani jo'cayë yë'ë. Ja'an coca quëani jo'case'ere ro'tani, jëja recoyo re'huani, Cristoni jo'caye beoye te'e ruiñe conguë ba'ijë'ën. Jesucristobi më'ë recoyo mame re'huaguëna, më'ë recoyo ro'tayete gare jo'cama'ijë'ën. Te'e ruiñe yo'oguë, huacha yo'oye beoguë ba'ijë'ën, më'ëni cani yihuoyë yë'ë. **19** Yequécuabi Jesucristoni recoyo ro'tani, ja'nrebi, Riusu ba'iyete güejën, ro huacha yo'ojën, Riusu ba'iyete go'iyte ro'tani ro jo'cani senjohuë. **20** Ja'ancuare cato, Himeneo, Alejandro, ja'an hue'ecuabi ja'nca yo'ojën, Riusu ba'iyete ro jo'cani senjohuë. Riusu ba'iyete gu'aye cama'iñe ye'yeja'bë caguë, bacuare zupai huatina jo'cahuë yë'ë.

Instrucciones sobre la oración

2 **1** Yureca, ru'ru, Riusuni senni achaye, Riusuni ujaye cato, si'a bainre ro'taguë, jo'caye beoye ujaguë, bacuare Riusuni surupa cajë'ën. **2** Bain ta'yejeiye ejá hua'nare'ga, si'a ejá bainre ro'taguë, si'a jéja Riusuni ujajën ba'ijë'ën. Ja'nca ujajën, caraye beoye bojojën, recoyo re'o huanoñe ba'iyë mai. Riusu guanseni jo'case'e'ru te'e ruiñereba yo'ojën ba'iyë mai, ja'nca ujajën ba'itoca. **3** Mai Riusu maire tëani baguëbi mai te'e ruiñe yo'oyete ñaní, maini booji. **4** Baguë yua si'a bainre ro'taguë, bacuani tëani baye ai yëji. Te'e ruiñe ba'i cocare recoyo masija'bë caji. **5** Mai Taita Riusu yua gañaguë'bi Riusu ba'iji. Maibi gu'aye yo'ojënna, Jesucristo Raosí'quë se'gabi Taita Riusuna ti'anni, baguëni senni achacaiye poreji maire. **6** Si'a bain gu'a jucha zemosí'cua yua güenamë re'otona tëani ba'ija'bë caguë, mai jucha ro'ire junni tonbi. Ja'nca junni tonguëna, Riusu yësirën ti'anguëna, Riusubi si'a bainre güenamë re'otona tëani baza caguë, Jesucristote maini ñobi. **7** Ja'nca ñoguë, Riusubi yë'ëre cuencueni, baguë cocareba quëani achoguëte yë'ëre re'huabi. "Judío bain jubë ba'ima'icuana sani, yë'ë te'e ruiñe ba'i cocare ye'yojajë'ën" caguë, yë'ëre bacuana raobi Riusu, bacua recoñoa ro'taye masi güeseguëte. Ro coquema'iñë yë'ë. Te'e ruiñe cayë.

8 Ja'nca sëani, Riusuni te'e ruiñe recoñoa ro'tacua, si'aruan ba'icua yua sa'ñeña bëiñe beoye Riusuni ujajën ba'ija'bë cayë yë'ë. **9** Romi hua'nare'ga yihuoguë cayë yë'ë. Bacua cañare re'oye ñonoñe ju'ijëñ, ai ro'i cañare ju'imajën ba'ija'bë cayë. Raña ye'ani, ai ro'i pë'npébëan yo'oma'ija'bë. Me'najei sinjobëan ye'ani tonja'bë. Ganjo reye, güëna yi'yo ñejën ba'iyë, ja'anre ai ro'iyé beoye zoa curibi perlara'caréan, ja'anbi re'huaye beoye ba'ija'bë. Ai ro'iyé ba'i cañare ju'imajën ba'ija'bë. **10** Re'oye yo'oye, bainre coñe, ja'an se'gare ro'tajën ba'ija'bë, Riusu bain casi'cua ba'itoca. **11** Romi hua'na'ga ye'yo cocare achani Jaë'ë cajën ba'ija'bë. Gue caye beoye

ye'yen'i ba'ija'bë cayë. ¹²Romi hua'nabi bainni ye'yo ye'ytoca, émécuani guanseye ye'ytoca, bacuare énsejé'en. Caye beoye ba'ija'bë cayë. ¹³Riusubi bainre re'huani jo'caguë, ru'ru Adanre re'huaguëña. Ja'nrébi yo'je, Evate re'huaguëña. ¹⁴Zupai huatibi coqueguëna, Adanbi gu'aye yo'omaquëna, Eva se'gabi coque gïesego bacoña. Riusu guansen'i jo'case'ere achama'igobi gu'a juchana zemosi'co bacoña. ¹⁵Bal'isi'coreta'an, romigobi zin hua'nare té'ya rani, Riusuni congo ba'igona, Riusubi bagoni téani baja'guë'bi. Jesucristoni si'a recoyo ro'taye, bainni ai yëye, te'e ruiñe ro'taye, gu'aye yo'oye beoye ba'ije, ja'ncara'ru jéja recoyo caraye beoye yo'otoca, Riusubi bagoni téani baja'guë'bi.

Cómo deben ser los dirigentes

3 ¹En coca te'e ruin coca ba'iji: Bainguëbi Cristo bainreba jubë ejaguë ba'ije ye'ytoca, ai re'oye ro'taguë ba'iji baguë. ²Cristo bainreba jubë ejaguëbi yua gu'aye yo'oye beoye ba'ija'guë. Te'e rënjo hua'goni huejasi'quë ba'ija'guë. Te'e ruiñe ba'i ma'a se'gana ganija'guë. Te'e ruiñe ro'taguëbi gu'anare pa'roma'ija'guë. Te'e ruiñereba yo'ore yo'oguë ba'ija'guë. Baguë huë'ena raicuani ai bojoguë saludani, ai re'oye cuiraguë ba'ija'guë. Yihuo coca ye'yo ye'poreguë ba'ija'guë. ³Jo'cha güebemaquë ba'ija'guë. Bain be'rumaquë ba'ija'guë. Bojora'rë yihuoguë, bainni bojo güeseguë se'ga ba'ija'guë. Curi ba'ayete ro'tamaquë ba'ija'guë. ⁴Baguë te'e bainre te'e ruiñe cuiraguë ba'ija'guë. Baguë zin hua'nani guanseto, Jaë'ë cani te'e ruiñe yo'o yo'ojen ba'ija'bë. ⁵Baguë te'e bainre te'e ruiñe cuiraye huesguë ba'itoca, ¿queaca Riusu bain cuiraye poreguë'ne? ⁶Rëño ñë'seré se'ga mame recoyo re'huasi'quë ba'ima'ija'guë. Yequërë baguë se'gare'ru huanoguëna, zupai huati bënni senjoja'ñë'ru baguëni bënni senjoji Riusu. Ja'nca sëani, zoe ba'ije mame recoyo re'huasi'quë ba'ija'guë. ⁷Yequëcua Cristo bain jubë ba'ima'icuabi baguëni re'o bainguë're'ru éñajen ba'itoca, re'oji. Ja'nca ba'itoca, baguëte Gu'a bainguë ba'ije cama'iñë. Zupai huatibi coqueguëna, baguëte gu'a bainguë'bi caye porema'iñë.

Cómo deben ser los diáconos

⁸Cristo bain jubë concuare cato, te'e ruiñe yo'ocua ba'ijen, coqueye beoye ba'ija'bë. Jo'cha güebemajen ba'ija'bë. Yequëcua bayete éa éñañe beoye ba'ija'bë. ⁹Riusu te'e ruiñe ba'i cocare quëani achojén, jo'caye beoye te'e ruiñe recoyo ro'tajen ba'ija'bë. ¹⁰Ru'ru, bacua yo'o yo'oyete bojora'rë éñani masijé'en. Re'oye yo'otoca, re'oji. Cristo bain jubëre concua ba'ija'bë. ¹¹Bacua rënjo sanhuëre cato, te'e ruiñe recoyo ro'tajen ba'ija'bë. Ro yi'o cocare quëani achromajen ba'ija'bë. Re'oye seuoni te'e ruiñe yo'ojen ba'ija'bë. Te'e ruiñe yo'ocua si'arën ba'ija'bë bacua rënjo

sanhuë. ¹²Cristo bain jubëre conguëbi te'e rënjo se'gani huejasi'quë ba'ija'guë. Baguë te'e bainre te'e ruiñe ro'taguë cuiraja'guë. Baguë zin hua'nani guanseto, Jaë'ë cani te'e ruiñe yo'ojën ba'ija'bë. ¹³Re'oye yo'o yo'ocuabi quë'rë ëja bain ruinjëenna, yequëcuabi bacuare ai ruiñe ëñañë. Ëñajëenna, si'a jëja Jesucristoni si'a recoyo ro'tayete yua huaji yëye beoye caye poryë.

La verdad revelada de nuestra religión

¹⁴Yureca, mami, më'ëni utire toyani saoguëta'an, besa më'ëni ëñaguë sailye ro'tayë yë'ë. ¹⁵Ja'nca ro'taguëbi yua besa saima'itoca, yure yihuoni toyase'ere ëñani, mai ba'iye, Riusu bainreba jubë naconi yo'ojën ba'iye, ja'anre masini yo'ojë'ën. Mai Taita Riusu te'e bain, ba jubëte cayë yë'ë. Riusubi bacuare re'huani jo'caguë, baguë te'e ruiñe ba'i coca quëani achoja'cuare cuencueni re'huabi. Gare huacha cocare sa'ñieñë caye beoye ba'ija'bë caguë, baguë bainreba ba'i jubëte re'huani jo'cabi. ¹⁶Mai hua'nabi Riusu te'e bain ba'ijëen, baguë ta'yejeiyereba yo'oni jo'case'ere si'a recoyo ro'tajëenna, yequëcuabi gu'aye caye porema'iñë. Ja'an yo'oni jo'case'e ñaca ba'iji:

Riusubi yua bain ga'nihuë baguëbi maini ëñobi.

Ëñoguëna, Riusu Espíritubi baguë te'e ruiñe ba'iyete quëani achobi. Quëani achoguëna, guënamë re'oto yo'o concuabi baguë, Cristo hueleguëni ëñahuë.

Ëñajëenna, Riusu cuencueni raosi'cuabi si'a bain joboanna sani, baguë ba'iyete quëani achohuë.

Quëani achojëenna, si'a yija ba'icuabi baguëni si'a recoyo ro'tajëenna, Riusubi yua guënamë re'otona baguëte mëani bají.

Los que se apartarán de la fe

4 ¹Riusu Espíritubi ñen cocarebare maini te'e ruiñe yihuoni jo'cabi. Jë'ëte, yequëcua Cristoni si'a recoyo ro'tasi'cuabi yua zupai huatini yo'o conjën ba'ija'cua'ë. Coquecua, gu'a huati hua'i, ja'ancuabi rani, coqueye ye'yojëenna, bacuabi achani, bacuani be'teni conjën saiyyë.

²Coque huati sëani, bain coquecuabi ye'yoyë. Bacua yua re'oye yo'oye gare huesëcua'ë. Gu'a jucha yo'oye gare huanoñe beoye ba'iyë bacua reconñoare. ³Ja'nca ba'ijëen, bainbi huejaye yëjëenna, ñenseyë. Te'e aon macaña aiñe gu'aji cayë. Cacuata'an, Riusubi si'a aon aiñete re'huani jo'cabi. Baguë bain Jesucristoni si'a recoyo ro'tacua te'e ruiñe ba'i coca ye'yesi'cua, bacuabi ru'ru surupa cajën bojojën, ja'nreibi, aon re'huani jo'case'ere aiñe bayë. ⁴⁻⁵Si'aye Riusu re'huani jo'case'e sëani, aiñe re'oye ba'iji. Gu'aye cama'iñë ba'iji. Riusu coca cani jo'case'ere ëñato, aiñe re'oji caji. Ja'nca sëani, Riusu bainbi Riusuni surupa cajëenna, aiñe re'oye ba'iji.

Un buen siervo de Jesucristo

6 Më'ë yua te'e ruiñe ba'li coca se'gare ro'taguë ba'iyë. Riusu coca cani jo'case'ere éñaguë, te'e ruiñe ye'yesi'quë ba'iyë më'ë. Ja'nca ye'yesi'quëbi yua Cristo bain ba'icua, mai yo'je sanhuë caguë, ja'ancuani yë'ë coca yihuose'ere quëani achotoca, mai Ëjaguë Cristo Jesusni ai ruiñe conguë ba'iyë më'ë. 7 Ja'nca yo'oni, ro bain ira cocare quëani achojënnna, achaye beoye ba'ijëlën. Riusu ba'iyë'ru ba'iguë, si'a jëja jo'caye beoye Riusu yihuoguë ba'ise'ere yo'ojën ba'ijëlën. 8 Mai yo'o yo'oyebi jëja ga'nihuë re'huajënnna, re'loye ba'iji. Ba'iguëta'an, Riusu naconi jo'caye beoye coñe, ja'an yo'oyebi jëja recoyo re'huajënnna, quë'rë ai ba'iyë ai re'oye ba'iji maire. Ja'nca ba'itoca, yurera ba'iyë, Riusu ba'i jobo insija'ye, ja'anbi yua maire caraye beoye ba'iji. 9 Te'e ruiñera case'e ba'iji. Si'acuabi achani, si'a recoyo ro'tajën ba'ija'bë. 10 Te'e ruiñe case'e ba'iguëna, jo'caye beoye jëja yo'o yo'ojën, Riusuni conjën ba'iyë. Mai Taita Riusubi huajëguë ba'iguëna, baguëni si'a jëja recoyo ro'tajën, baguë naconi si'arën ba'ija'yete jo'caye beoye éjojën ba'iyë mai. Si'a bainbi gu'a juchana zemosi'cua ba'ijënnna, Riusubi baguë ba'i jobona tëani baye yëji. Baguëni si'a recoyo ro'tatoca, bainre ai bojoguë, bacuare tëani baji.

11 Ja'an coca yihuose'ere yequécuani ye'yoye guansejë'ën. 12 Më'ë yua bonsëguë se'gabi yihuoguëna, yequécuabi më'ëni te'e ruiñe ro'tajën éñama'iñë. Ja'nca éñama'ijënnna, bacuani éja bainguë sehuoye'ru re'oye sehuojë'ën. Më'ë coca caye, më'ë re'o ma'a ganiñe, yequécuani ai yéreba yéye, më'ë recoyo ro'taye, më'ë te'e ruiñe ba'iyë, ja'anre si'a Cristo bainni éñoguë ba'ijëlën. Bacuabi éñani, më'ë ba'iyë'ru güina'ru ba'ija'bë cayë yë'ë. 13 Riusu cocareba toyase'ere éñani, bain jubéanni cani achoguë ba'ijëlën. Riusu cocarebare bainni yihuoni, bainni ye'yoguë ba'ijë'ën. Yë'ë ti'añe teca ja'nca yo'oguë ba'ijëlën. 14 Më'ë yo'o yo'oye, Cristo bain Ëjaguë ba'iyë, ja'anna Riusubi më'ë masiye yo'oguëte te'e ruiñe re'huabi. Baguëte coca quëacuabi ja'anre më'ëni quëani masi güesejënnna, Cristo bain ira éjacuabi bacua éntë sarañate më'ëna pa'roni ujajënnna, Riusubi më'ëre cuencueni re'huabi. Ja'nca re'huasi'quë sëani, gare te'e ruiñe yo'oye se'ga ba'ijëlën. 15 Më'ë cuencuesi yo'ore yua si'a jëja jo'caye beoye yo'oguë ba'ijëlën. Ja'nca yo'oguëna, si'acuabi më'ëni éñani, më'ë re'oye yo'oguë ba'iyete masiyë. 16 Më'ë ba'iyete, më'ë re'o ma'a ganiñete re'oye éñaguë ba'ijëlën. Më'ë coca ye'yoye'ga re'oye éñaguë ba'ijëlën. Ja'nca yo'otoca, Riusubi më'ëre, më'ë bain achacuare baguë ba'i jobona tëani baji.

Cómo portarse con los creyentes

5 1 Iracuare bëinjën cama'iguë ba'ijëlën. Më'ë pë'caguë sanhuë éñañe'ru ba'iguë, bacuani yihuococa quëani achoguë ba'ijëlën.

Bonsécuare cato, më'ë yo'jecuare ëñañe'ru ba'ijë'ën. ²Romi iracuare cato, më'ë mamá sanhuëre'ru ñaguë ba'ijë'ën. Romi zin hua'nare cato, bacuare te'e ruiñe recoyo ro'taguë, më'ë yo'jecuare'ru ñaguë ba'ijë'ën.

³Hua'je romicuabi bonse beo hua'na ba'itoca, bacuare te'e ruiñe ñaguë conjë'ën. ⁴Hua'je hua'gobi yua zin hua'na o naje hua'na batoca, bacuabi yua bagoni cuiraye ru'ru ye'yeja'bë, Riusu case'e'ru ba'iyé. Bacua te'e bain, bacua pë'caguë sanhuë, bacua ahuero sanhuë, bacuare cuirajën ba'ija'bë. Ja'nca yo'otoca, bacua pë'caguë sanhuë insijëن ba'ise'ere go'yayë. Go'yajënnna, Riusubi ai re'oye ñani bojoi. ⁵Hua'jego bonse beo hua'go, cuiracua beogo, ja'angobi Riusu cuiraye se'gare ejogo ba'igo. Riusu coñete jo'caye beoye senni achago ba'igo bago. ⁶Hua'je hua'gobi ro bago yëse'e se'gare ëa ñani yo'otoca, Riusuni recoyo ro'taye huanoñe beoye ba'iji bagore. ⁷Ja'ango ba'iyé'ru ba'icua ba'itoca, te'e ruiñe ba'i ma'a se'gana ganijëن ba'ija'bë caguë, bacuani coca yihuoguë quëajë'ën. ⁸Yequécua bacua bainre cuirama'icua ba'ito, bacua te'e bainre cuiraye güecua ba'ito, bacuabi yua bacua recoyo ro'tayete jo'cani senjocua ba'iyë. Cristoni si'a recoyo ro'tama'icua'ru quë'rë gu'aye yo'ocua'ru ba'iyë.

⁹Cristo bain bonse insise'ebi hua'je hua'goni cuirani contoca, bago mamire bacua uti pëbëna toyani batoca, ru'ru sesenta tēcahuëan baye ba'ija'go. Te'e ñejëni huejasi'co ba'ija'go. ¹⁰Re'oye yo'o yo'osi'co ba'ija'go. Bago zin hua'nare re'oye irosi'co ba'ija'go. Tincuabi raijënnna, bacuare re'oye cuirasil'co ba'ija'go. Riusu bain cuencuesil'cuare cuirani consi'co ba'ija'go. Ai yo'ojën ba'icuani consi'co ba'ija'go. Ja'an yo'ogo ba'ise'e, yeque yo'ogo ba'ise'ere yo'osi'co ba'itoca, bagote re'oye ñani conjë'ën.

¹¹Romi hua'je hua'na sesenta tēcahuëan ti'anma'icua ba'itoca, Cristo bain curi insise'ebi cuiraye conma'ijë'ën. Yequérë èmë huëani huejaza cajën, Cristote jo'cani senjoma'iñë. ¹²Ja'nca yo'otoca, Cristo bain jubëni ru'ru cani jo'case'e, Se'e huejama'iñë cajën ba'ise'e, ja'anre'ru tin yo'ojën, gu'a juchana go'ijëñ gu'ajaiyë. ¹³Gu'ajani, bain huëleñana sani, ro hui'ya hue'seña nëca ganocua ruiñë. Ja'nca ruinjëñ, quë'rë gu'aye yo'ojën, bain yo'oyete ro hui'ya quëani achojën, caraye beoye yo'oyë. Bacua besa cocare quëani achoye beoye ba'ire'ahuë. ¹⁴Ja'nca sëani, romi hua'je hua'na irama'icuabi se'e huejatoca, re'oye ba'iji. Zinre bajëñ, bacua huëeñare ñajëñ cuirajën ba'ija'bë. Ja'nca yo'otoca, maini je'o bacuabi maire gu'aye caye porema'iñë. ¹⁵Yequécua romi hua'je hua'nata'an, yua Cristo ma'a ganiñete ro jo'cani senjoni, yua zupai huatina be'tejaë'ë.

¹⁶Yureca, Cristoni si'a recoyo ro'tacua, èmécua, romicua, bacua te'e bain romi hua'je hua'na batoca, bacuare cuirani conjëñ ba'ija'bë. Cristo bain jubëni cuira güesema'ija'bë cayë. Ja'nca cuirajën contoca, Cristo bain jubëbi yequécua romi hua'je hua'na bonse beo hua'na ba'icua, cuiracua beo hua'na, ja'ancuani cuirani coñe poreyë.

17 Cristo bain jubë ira ejacua, ai re'oye yihuojën ba'icua, ja'ancuare quë'rë te'e ruiñe ëñani, bacuare quë'rë re'oye curajën, bacuani re'oye ro'ijëen ba'ijë'en. Riusu cocarebare quëani achojën, bainni te'e ruiñe yihuojën, gu'aje ye beoye yo'ojën ba'itoca, ja'nca conjën curajën ba'ijë'en. 18 Riusu coca toyani jo'case'ebi ñaca caji: "Toro hua'guëni aon yo'ore yo'o güeseguë, baguë yi'obote gueonma'ijë'en. Ja'an aonre ainja'guë" caji. Cani, se'e ye que quë'ro toyani jo'case'e ba'iji: "Yo'o conguëbi yo'o yo'oguëna, baguëna ro'iye bayë mai" caji. Ja'nca cani jo'case'e sëani, Cristo bain jubë ejacuare re'oye conjën ba'ijë'en.

19 Yequëbi ira ejaguëte gu'aye catoca, ru'ru, samucua o samutecua baguë gu'aye yo'ose'ere ëñasi'cua, bacuabi baguë gu'aye yo'ose'ere quëani achoja'bë. Te'eguë se'gabi achatoca, ba gu'aye case'ere achama'ijë'en.

20 Gu'a jucha yo'ocua ba'itoca, bacua si'acuani, bain jubëbi achajënna, bëiñe yihuoni cajë'en. Yequëcuabi güina'ru yo'oma'iñe caguë, ja'nca cajë'en. 21 Yureca më'eni se'e yihuoyë yë'ë. Riusu, Cristo Jesús, güënamë re'oto yo'o concua, bacuabi achajënna, ai yihuoreba më'eni yihuoyë yë'ë: Yë'ë yure cani toyase'e si'aye jo'caye beoye yo'oguë ba'ijë'en. Yequëcuare quë'rë gu'aye ëñaguë, yequëcuare quë'rë re'oye ëñaguë, bacuare quë'rë ta'yeje ye conni curaye yo'oma'ijë'en. 22 Bainguëbi Cristo bain ejaguëre runza catoca, baguëte Cristo bain ejaguëte te'e jéana re'huama'ijë'en. Më'ë éntë sarañare baguëna te'e jéana pa'roni re'huama'ijë'en. Baguë recoyote ëñani masijë'en ru'ru. Te'e jéana re'huatoca, yequëre gu'a jucha yo'osi'quëre conguë ba'ima'iguë më'ë.

23 Më'ë guëtabë raure baguë sëani, oco se'gare uncuma'ijë'en. Jo'cha re'co choa ma'carë uncuni huajëjë'en.

24 Yequëcuabi gu'a recoñoare bajënnna, bainbi guaja beoye ëñani masiyë. Riusubi bacua gu'a juchare ëñani, baguë bënni senjo umuguse tëca éjoji. Yequëcuabi gu'a recoñoare bajënnna, bainbi jë'te se'ga ëñani masiye poreyë. 25 Güina'ru, yequëcuabi re'oye yo'oye ba'ijënnna, bainbi guaja beoye ëñani masiyë, te'e ruiñe masi güesese'e sëani. Yequëcuabi yahuera'rë re'oye yo'oyeta'an, jë'te masi güesesi. Riusu bainbi te'e ruiñe masiye poreyë.

6 1 Yo'o conjën ba'icuabi bacua ejacuani ai ruiñe ëñajën, bacua guanseyete güeye beoye yo'ojën ba'ija'bë. Yequëcuabi Riusu ba'iyete, mai coca ye'yoni yihuoyete, ja'anre gu'aye cama'iñe cajën, ja'nca yo'ojën ba'ija'bë. 2 Bacua ejacuabi Cristoni si'a recoyo ro'tajën ba'itoca, bacuani gu'aye ëñama'ija'bë, bacua te'e bain sëani. Quë'rë re'oye bacuani yo'o conjën ba'ija'bë. Ejacua'ga Cristo bainni ai yëreba yëjën, bacuani insiye conjënnna, bacua yo'o conjën ba'icuabi bacuani quë'rë re'oye yo'o conjën ba'ija'bë. Ja'anre më'eni yihuoguëna, më'ë'ga si'acuani ye'yoní, quëani achoguë ba'ijë'en.

La verdadera riqueza

³Bainguëbi tin cocare coqueye ye'yoni, mai Ëjaguë Jesucristo te'e ruiñe ba'i cocare, mai recoyo ro'tajën ye'yo yoyete ja'anre güeye catoca, ⁴ja'anguë yua ro baguë se'gare'ru aireba huanoguëna, ro huesë éaye ba'l hua'güëbi caji. Gu'a recoyo baguëbi ro bëin cocare cani achoye yëguë, yequëcuani je'o ba güeseji baguë. Ja'an cocare cani achoni tonguëna, baguëte achacuabi mai ba'iyete ro éa ro'tajën ba'iyë. Gu'aye yo'oyete maire huacha ro'tajën ba'iyë. Maini ai hui'ya jayajën ba'iyë. Maire gu'a hua'nare'ru éñañë. ⁵Ja'nca coqueye ye'yo ji baguë. Ye'yoguëna, yequëcua te'e ruiñe recoyo ro'taye beocua, ja'ancuabi yua bëin cocare jo'caye beoye quëani achoyë, ro ro'tajën ba'icua sëani. Ja'ancuabi mai recoyo ro'tayete éñajën, maire gu'aye ro'tajën, jaya coca maire quëayë: Bonse baye se'gare recoyo ro'tajën ba'iyë, maire gu'aye cayë bacua. Ja'anre cacua ba'itoca, quëñëni saijë'ën. ⁶Ja'nca ro'tacuata'an, maibi recoyo ro'tajën, bojo recoyo huanoñete bayë mai. Ja'nca bajën, ai ba'iyé ai bojoreba bojoyë mai. Maibi se'e bonsere bañu cama'itoca, ai bojojën ba'iyë mai. ⁷Ën yijana të'ya raisi'cua ba'ljëen, ¿gue bonse naconi rate'ne mai? Bañë. ⁸Mai aon aiñë, mai caña ju'iyé, ja'an se'gare batoca, maibi bonsere se'e yëma'líñë. ⁹Ja'nca ba'ljeta'an, bainbi bonse, curi, ai ba'iyé ai bëyoni baza catoca, ro coquesi'cua ruiñë bacua. Bacuabi ro ro'tajën, ro éa éñajën ba'icua ruinjën, ro guaja ganijën, bacua gu'a juchana to'iñë. Ro huesëni carajeiyë. ¹⁰Ja'nca sëani, maibi curire ai yëtoca, quë'rë ai ba'iyé ai gu'a hua'na'ru ruiñë mai. Yequëcuabi Cristoni si'a recoyo ro'tani, ja'nrëbi, curire aireba yëni, ja'nrëbi jë'te, bacua recoyo ro'tayete jo'cani senjohuë. Ja'nca senjojën, ai ja'si yo'oye ba'icua ruinjën, recoyo se'gare ai oireba oijën baë'lë.

La buena lucha de la fe

¹¹Ja'nca ba'ljëenna, më'ë'ga, Riusu bainguë sëani, ja'anre baye ro'taye beoye quëñejë'ën. Naca se'gare si'a recoyo senjën ba'ijë'ën: Te'e ruiñe ba'i recoyo ro'taye, Riusu ba'iyé'ru ba'iyé, Cristoni si'a recoyo ro'taye, si'acuani aireba yëye, jëja recoyo baye, bainre bojoguë coñe ja'anre yëguë, më'ë porese'e'ru recoyona re'huani bajë'ën. ¹²Si'a jëja Cristoni jo'caye beoye si'a recoyo ro'taguë ba'ljë'ën. Si'arën ba'iyé'ru re'huani coni bajë'ën. Riusubi më'ëre ja'anna chojil'i. Më'ëbi Cristoni re'oye seuhoguëna, ai jai jubë bainbi më'ë recoyo ro'ta cocare achani masihuë. ¹³Ja'nca sëani, Riusu, si'aye re'huani huajë güeseguë, Jesucristo, Poncio Pilatona re'oye seuhosí'quë, ja'ancuabi yë'ëre achajënnna, më'ëni ñaca guansení jo'cayë yë'ë. ¹⁴Riusu guansení jo'case'ere caraye beoye achani yo'oguë ba'ljë'ën. Mai Ëjaguë Jesucristo in rai umuguse, maini éñojai umuguse til'añé téca,

huacha yo'oye beoye te'e ruiñe yo'oguë ba'ijë'ën. ¹⁵Riusu cuencuesirëñ ti'anguëna, Jesucristobi maini se'e ñenoñe ba'iji. Mai Ta'yejeiye Ëjaguë Riusuni ai bojojëñ, baguëte ai bojojëñ cayë. Mai quë'rë ta'yejeiyereba ba'iguëbi si'a ñen yija ejacua'ru quë'rë ta'yejeiye ba'iguë'bi ba'iji. ¹⁶Baguë se'gabi ju'iñe beoye ba'iji. Go'sijeiye ba'iguëbi ai ta'yejeiye miañe ñenoguëna, ro bain ñacobi baguëni ñeñañe ti'anmajëñ ba'iyë. Baguëni ñeñañe porema'iñë. Ja'nca sëani, si'a bainbi baguëni ai ruiñe ro'tajëñ ba'ija'bë. Quë'rë ta'yejeiye Ëjaguëbi si'arëñ ba'iji, jo'caye beoye cajëñ ba'ija'bë.

¹⁷Ja'nre'bì, ñen yija bonsere ai ba'ije bacuani coca guansejë'ën. Mësacua se'gare'ru huanoñe beoye ba'ijë'ën. Mësacua bonse coni base'e se'gare bojoye beoye ba'ijë'ën, te'e jëana ñu'ñujeijalñete sëani. Riusu se'gani bojojëñ ba'ijë'ën. Baguë se'gabi maina si'aye insiyereba insiji. Maini ai bojo huanoñete caraye beoye maina jo'caji. ¹⁸Ja'anre ai bonse bacuani guansenì jo'cajë'ën. Mësacua bayete yequëcuani güeye beoye huo'hueni insiyé ro'tajë'ën. ¹⁹Ja'nca yo'ojëñ, mësacua si'arëñ ba'i re'oto coni baja'yete re'hua bi'rayë. Ñu'ñujeiñe beoye ba'iyete baja'cua'ë mësacua, cajë'ën bacuare.

Encargo final a Timoteo

²⁰Yë'ë mami Timoteo, Riusu insise'e, më'ëna insini jo'case'e, ja'anre huesoye beoye re'oye re'huaní bajë'ën. Yequëcuabi ro bacuá masiye ba'i cocare quëaní achojënná, ja'anre ro'taye beoye quëñejë'ën, huacha quëacuare sëani. Bacuabi ro ro'tajëñ, Riusuni hueséjëñ, baguë coca cani jo'case'e'ru tin cajëñ, ba cocare gu'aye caye se'gare ro'tajëñ ganiñë. ²¹Te'e ruiñe masiyë cajëñ, Cristoni recoyo ro'tayete ro jo'cani senjoja'ë.

Yureca, Riusubi më'ë, më'ë bain ba'icua, si'acuani ai ta'yejeiye conreba conja'guë.